

NOVI TEKST
02.7.5

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

NACRT
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O AGENCIJI ZA REGULACIJU TRŽIŠTA ŽELJEZNIČKIH
USLUGA
S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA

Zagreb, svibanj 2009. g.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O AGENCIJI ZA REGULACIJU TRŽIŠTA
ŽELJEZNIČKIH USLUGA**

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavak 4. alineja 1. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine» br. 41/01-pročišćeni tekst i 55/01 - ispravak).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Sukladno procesu liberalizacije željezničkog sektora za koji se Republika Hrvatska opredijelila na putu za ulazak u punopravno članstvo Europske unije, donijet je Zakon o Agenciji za regulaciju tržišta željezničkih usluga („Narodne novine“ br. 79/07) kojim je osnovano posebno tijelo, Agencija za regulaciju tržišta željezničkih usluga, kao neovisna i samostalna javna ustanova.

Svrha uspostave Agencije je omogućavanje otvaranja tržišta na području željezničkog prijevoza, te davanje mogućnosti svim sudionicima na tom tržištu dobivanjem jednake prilike obavljanja usluga javnog željezničkog prijevoza uz jednake, transparentne i nediskriminirajuće uvjete, pri čemu uspostava regulacije omogućava nadzor nad provođenjem zacrtane svrhe

Regulacija u tom kontekstu, obuhvaća djelatnost javnog željezničkog prijevoza, a provodi je Agencija za regulaciju tržišta željezničkih usluga osnovana temeljem navedenog Zakona o Agenciji za regulaciju tržišta željezničkih usluga.

Osnovna uloga Agencije utvrđena predmetnim Zakonom je osiguravanje otvorenog i nediskriminirajućeg ponašanja između Upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika na tržištu željezničkih usluga kako bi se na svaki način onemogućio bilo koji slučaj diskriminacije i monopolističkog položaja, te nejednak pristup prema željezničkim prijevoznicima od strane Upravitelja infrastrukture kod raspodjele infrastrukturnih kapaciteta, kriterija nametanja pristojbi za korištenje infrastrukture, visine tih pristojbi, te u drugim slučajevima koji se odnose na osiguravanje pristupa i korištenja željezničke infrastrukture.

Donošenjem Zakona iz 2007. godine, učinjeni su prvi koraci na putu usklađivanja postojećeg zakonodavnog i institucionalnog okvira s onim u Europskoj uniji vezano za regulaciju tržišta željezničkih usluga i osnivanje Agencije sa svrhom zaštite sudionika tržišta željezničkih usluga čime se doprinosi stabilnim uvjetima poslovanja prema tržišnim uvjetima promicanjem zdravog tržišnog natjecanja.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

U okviru predpristupnih aktivnosti Republike Hrvatske za ulazak u punopravno članstvo Europske unije, a u cilju ispunjenja dodatnih mjerila za okončanje pregovora u pregovaračkom poglavlju 14. Prometna politika, sukladno naknadnim sugestijama

predstavnik Europske komisije, ocijenjeno je potrebnim redefinirati ili dodatno pojasniti neke od već ranije ugrađenih pravnih instituta u Zakonu, te izvršiti dodatna usklađenja odredbi Zakona s odredbama sekundarnih pravnih propisa Europske unije. U tom smislu, ovim Zakonom dodatno se preciziraju, mijenjaju odnosno, dopunjuju neki pravni instituti, te jasnije i cjelovitije vrši implementacija direktiva EU kojima se regulira pitanje regulacije tržišta željezničkih usluga, odnosno ustroj i funkcioniranje Agencije, posebno, Direktive 2001/14/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2001. godine o raspodjeli kapaciteta željezničke infrastrukture i nametanju pristojbi za uporabu željezničke infrastrukture.

Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Predloženim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za regulaciju tržišta željezničkih usluga stvorit će se precizniji pravni okvir za omogućavanje ostvarenja funkcija neovisnog regulatornog tijela u području željezničkih usluga, te nastaviti proces harmonizacije domaćeg zakonodavstva s onim Europske unije kroz prihvaćanje i implementaciju sekundarnih pravnih propisa Europske unije koji regulira ova pitanja, posebno Direktive 2001/14/EC o dodjeli kapaciteta željezničke infrastrukture i određivanju pristojbi za uporabu željezničke infrastrukture te potvrđama o sigurnosti.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O AGENCIJI ZA REGULACIJU TRŽIŠTA ŽELJEZNIČKIH USLUGA PO HITNOM POSTUPKU

Na temelju članka 161. stavak 1. Poslovnika Hrvatskog sabora («Narodne novine» br.6/02-pročišćeni tekst 41/02, 91/03 i 58/04) po hitnom postupku donose se zakoni koji se usklađuju s propisima Europske unije, ako to zatraži predlagatelj.

Kako bi se osigurao ubrzani nastavak procesa usklađivanja željezničkog sustava s propisima Europske unije, te s obzirom na prirodu i gospodarsko značenje željeznice i potrebu osiguranja uvjeta domaćem željezničkom sustavu za ravnopravno i konkurentno sudjelovanje na tržištu željezničkih usluga u Europskoj uniji, posebno u dijelu regulacije tržišta željezničkih usluga, a čime će se kroz jačanje konkurencije postići veća kvaliteta pružanja usluga, smanjenje troškova, te zaštita krajnjih korisnika, kao i osigurati uvjeti za dotok europskog kapitala povećanjem broja domaćih i stranih operatera na željezničko tržište, predlaže se donošenje ovog Zakona po hitnom postupku, objedinjavajući prvo i drugo čitanje.

**V. TEKST NACRTA KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S
OBRAZLOŽENJEM**

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O AGENCIJI
ZA REGULACIJU TRŽIŠTA ŽELJEZNIČKIH USLUGA**

Članak 1.

U Zakonu o Agenciji za regulaciju tržišta željezničkih usluga („Narodne novine“ br. 79/07) u članku 3. iza stavka (5) dodaje se stavak (6) koji glasi:
„ (6) Statutom se uređuje unutarjni ustroj i način rada Agencije, materijalna i druga prava i obveze obnašatelja dužnosti članova Upravnog vijeća kao i zaposlenika Agencije, te druga pitanja od značaja za rad Agencije.“

Članak 2.

U članku 6. stavku (1) iza točke 3. dodaju se točke 4. i 5. koje glase:

„ 4. davanje prethodne suglasnosti na imenovanje i razrješenje članova upravljačkog tijela upravitelja infrastrukture,
5. analiza i praćenje stanja konkurentnosti na tržištu željezničkih usluga iz nadležnosti Agencije, uključujući i željeznički prijevoz robe. „

Stavak (3) mijenja se i glasi:

„(3) Upravne tužbe podnesene protiv pojedinačnih akata (rješenja) Agencije, ne odgađaju njihovo izvršenje, pri čemu Agencija ima pravo do donošenja rješenja Upravnog suda, poduzeti i druge mjere ukoliko ocijeni da je to nužno za otklanjanje mogućih neželjenih posljedica na tržištu željezničkih usluga.

Upravni sud mora riješiti upravnu tužbu iz stavka 2. ovog članka, u roku od 6 mjeseci računajući od dana podnošenja tužbe.

Deleted: (

Deleted:)

Iza stavka (3) dodaje se stavak (4) koji glasi:

„(4) Pojedinačni akti (rješenja) Agencije javno se objavljuju.“

Članak 3.

U članku 7. iza stavka (5) dodaje se stavak (6) koji glasi:

„ (6) Odluke Agencije, iz stavka 4. ovog članka javno se objavljuju.“

Deleted: (

Deleted:)

Članak 4.

Članak 9. mijenja se i glasi:

“Agencija razmjenjuje informacije s željezničkim regulatornim tijelima drugih država sa svrhom usuglašavanja principa i prakse donošenja odluka.”

Članak 5.

U članku 11. stavku (3) iza riječi „ utvrđuje“ brišu se riječi „ godišnji obračun poslovanja Agencije“ te dodaju riječi „ godišnja poslovna i druga izvješća“.

Članak 6.

U članku 12. iza stavka (1) dodaje se stavak (2) koji glasi:

„ (2) U odsutnosti predsjednika Upravnog vijeća, poslove iz stavka 1, obavlja član Upravnog vijeća kojeg ovlasti predsjednik Upravnog vijeća.“

Deleted: (

Deleted:)

Članak 7.

U članku 13. iza stavka (3) dodaju se stavci (4), (5) i (6) koji glase:

„(4) Predsjednik Upravnog vijeća i/ili članovi Upravnog vijeća Agencije, ako obavljaju funkciju člana Upravnog vijeća kao jedino zanimanje, za vrijeme obnašanja dužnosti imaju pravo na plaću koja se utvrđuje odlukom Vlade Republike Hrvatske te na druga materijalna prava u skladu sa Statutom i drugim općim aktima Agencije.

(5) Ukoliko član Upravnog vijeća svoju funkciju člana Upravnog vijeća Agencije, ne obavlja kao jedino zanimanje, ima pravo na mjesečnu naknadu za svoj rad. Visinu iznosa mjesečne naknade članova Upravnog vijeća određuje odlukom Vlada Republike Hrvatske.

(6) Prava iz radnog odnosa Predsjednika Upravnog vijeća Agencije, članova Upravnog vijeća kad funkciju u Upravnom vijeću obavljaju profesionalno, te drugih zaposlenika Agencije, uređuju se općim aktima Agencije, u skladu s općim propisima o radu.“

Članak 8.

U članku 15. stavak (3) mijenja se i glasi:

„(3) Predsjednik Upravnog vijeća i članovi Upravnog vijeća koji su obavljali funkciju člana Upravnog vijeća kao jedino zanimanje, nakon razrješenja s dužnosti, osim u slučajevima razrješenja iz stavka 1, točke 2., 5. i 6. ovoga članka, pa sve do početka ostvarivanja plaće po drugoj osnovi ili do ostvarivanja prava na mirovinu u skladu s općim propisima, a najdulje godinu dana od dana razrješenja s dužnosti, imaju pravo na naknadu u visini posljednje plaće isplaćene u mjesecu prije razrješenja s dužnosti.“

Deleted: (

Deleted:)

Članak 9.

Iza članka 21. dodaje se članak 21 a koji glasi:

„Članak 21. a

„ (1) Predsjednik i članovi Upravnog vijeća Agencije i njeni zaposlenici dužni su čuvati kao poslovnu tajnu isprave i podatke za koje saznaju u obavljanju svoje dužnosti i poslova, a čije bi priopćavanje neovlaštenoj osobi štetilo ugledu i interesima Agencije.

(2) Dužnost čuvanja poslovne tajne traje i nakon prestanka članstva u Upravnom vijeću ili radnog odnosa u Agenciji.“

Članak 10.

U članku 22. stavak (1) se briše.

Dosadašnji stavak (2) postaje stavak (1), te se iza riječi „Nad“ briše riječ „financijski.“

Članak 11.

U članku 23. stavci (1) i (2) mijenjaju se i glase:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 2.000.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj subjekt na tržištu željezničkih usluga ako ne postupi prema zahtjevu Agencije (članak 21. stavak 2).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 50.000,00 kuna.“

Deleted: (

Deleted:)

Deleted: (

Deleted:)

Članak 12.

U članku 25. iza stavka (1) dodaje se stavak (2) koji glasi:

„(2) Agencija počinje s radom danom davanja suglasnosti Vlade Republike Hrvatske na Statut Agencije.“

Članak 13.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa:
Zagreb

HRVATSKI SABOR
Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Luka Bebić, v. r.

Obrazloženje:

Uz članak 1.

Ovim člankom preciznije se određuju pitanja koja trebaju biti uređena Statutom Agencije.

Uz članak 2.

Odredbom ovog članka propisana je obveza davanja prethodne suglasnosti Agencije na imenovanje i razrješenje članova upravljačkog tijela Upravitelja infrastrukture čime se dodatno onemogućava diskriminacija Upravitelja infrastrukture prema željezničkim prijevoznicima. Nadalje ovim člankom daje se mogućnost Agenciji da u slučaju postojanja upravnog spora, onemogući nastanak eventualnih neželjenih posljedica na željezničkom tržištu, bez odugovlačenja do rješenja spora pred sudom, poduzimanjem odgovarajućih mjera.

Isto tako propisana je obveza Agencije na javno objavljivanje svojih pojedinačnih akata (rješenja), čime je izvršeno dodatno usklađivanje s odredbama sekundarnih pravnih propisa Europske unije.

Uz članak 3.

Člankom 3. propisuje se obveza javnog objavljivanja odluka Agencije povodom prigovora nezadovoljnog subjekta na tržištu željezničkih usluga.

Uz članak 4.

Ovom odredbom preciznije se definira odnos suradnje i razmjene Agencije s regulatorima drugih država, te vrši dodatno usklađivanje pojmova s pojmovima koji se koriste u Direktivi Europske unije.

Uz članak 5.

Člankom 5. preciznije se definiraju pojmovi u odnosu na prijašnji tekst Zakona.

Uz članak 6.

Dopunom ovog članka regulira se pitanje obavljanja poslova Upravnog vijeća u slučaju spriječenosti i odsutnosti predsjednika Upravnog vijeća.

Uz članak 7 i 8.

Odredbama ovih članka uređuju se detaljnije materijalna prava predsjednika i članova Upravnog vijeća Agencije ovisno da li dužnost u Upravnom vijeću obavljaju kao jedino zanimanje ili povremeno.

Uz članak 9.

Ovim člankom propisuje se obveza Predsjednika, članova Upravnog vijeća i zaposlenika Agencije na čuvanje poslovne tajne.

Uz članak 10.

Člankom 10. uređuje se na prihvatljiviji način, sa ciljem onemogućavanja eventualnog sukoba interesa, pitanje nadzora nad poslovanjem Agencije i omogućavanje veće neovisnosti regulatornog tijela.

Uz članak 11.

Ovom odredbom povećani su iznosi za prekršaje za pravnu osobu i fizičku osobu u pravnoj osobi, čime se kroz povećanje iznosa za počinjene prekršaje, a vezano za posljedice koje oni izazivaju, nastoji efikasnije postići svrha kažnjavanja.

Uz članak 12.

Ovom se odredbom preciznije propisuje početak rada Agencije.

Uz članak 13.

Ovim člankom propisano je stupanje na snagu Zakona.

VI. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA O AGENCIJI ZA REGULACIJU TRŽIŠTA ŽELJEZNIČKIH USLUGA KOJI SE MIJENJA ILI DOPUNJUJE

Članak 3.

Agencija za regulaciju tržišta željezničkih usluga (u daljnjem tekstu: Agencija) je samostalna i neovisna javna ustanova.

Sjedište Agencije je u Zagrebu.

(3) Rad Agencije je javan.

(4) Agencija ima Statut kojim se suglasno ovom Zakonu i Zakonu o ustanovama uređuju pitanja značajna za obavljanje djelatnosti i poslovanje Agencije.

(5) Statut Agencije donosi Upravno vijeće Agencije uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Članak 6.

Djelatnost Agencije čine poslovi:

1. rješavanje o žalbama željezničkih prijevoznika na odluke upravitelja infrastrukture u vezi:

a) Izvješća o mreži,

b) kriterija sadržanih u izvješću o mreži

c) postupku i rezultatima raspodjele željezničkih infrastrukturnih kapaciteta,

d) kriterija za određivanje pristojbi za korištenje željezničke infrastrukture,

e) visine i strukture pristojbi za korištenje željezničke infrastrukture,

f) odluke o odobrenju pristupa željezničkog prijevoznika u željezničku infrastrukturu,

g) ostalih slučajeva osiguranja pristupa i korištenja željezničke infrastrukture;

2. nadzor nad pregovorima upravitelja infrastrukture i željezničkog prijevoznika o visini pristojbe za korištenje željezničke infrastrukture;

3. nadzor kvalitete pružanja željezničkih usluga željezničkog prijevoznika.

(2) U postupcima iz stavka 1. točke 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku, a na pojedinačne akte (rješenja) koja donosi Agencija žalba nije dopuštena ali protiv njih nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor.

(3) Upravne tužbe protiv pojedinačnih akata (rješenja) Agencije Upravni sud mora riješiti u roku od 6 mjeseci računajući od dana podnošenja tužbe.

Članak 7.

(1) Agencija je ovlaštena, u slučaju potrebe, naložiti sudionicima na tržištu željezničkih usluga da se pridržavaju pravila propisanih ovim Zakonom i drugim propisima kojima se uređuje obavljanje željezničkih usluga kako bi se osigurala njihova nepristrana primjena.

(2) Nezadovoljna stranka kojoj je nalog iz stavka 1. ovoga članka upućen, može podnijeti Agenciji prigovor.

(3) Prigovor iz stavka 2. ovoga članka može se podnijeti u roku od 15 dana od dana primitka naloga.

(4) Agencija je dužna donijeti odluku po prigovoru u roku od 30 dana od dana primitka prigovora.

(5) Odluka Agencije iz stavka 4. ovoga članka je konačna, žalba nije dopuštena već protiv nje nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor.

Članak 9.

Agencija u području usluga međunarodnoga željezničkog prometa surađuje s odgovarajućim regulatornim tijelima drugih država.

Članak 11.

(1) Agencijom upravlja Upravno vijeće od tri člana, od kojih je jedan predsjednik Upravnog vijeća.

(2) Predsjednika i članove Upravnog vijeća imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, na vrijeme od pet godina, s mogućnošću ponovnog imenovanja.

(3) Upravno vijeće odlučuje po pitanjima iz članka 6. i 7. ovoga Zakona, donosi akte potrebne za rad i poslovanje Agencije, programe rada i razvoja Agencije, nadzire njihovo provođenje te donosi financijski plan i utvrđuje godišnji obračun poslovanja Agencije.

(4) Radom Upravnog vijeća rukovodi predsjednik Upravnog vijeća.

Članak 12.

Predsjednik Upravnog vijeća upravlja Agencijom, predstavlja i zastupa Agenciju u svim postupcima pred sudovima, upravnim i drugim državnim tijelima te pravnim osobama s javnim ovlastima, poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Agencije, organizira, vodi i odgovara za stručni rad i poslovanje Agencije i odgovara za zakonitost rada Agencije.

Članak 13.

(1) Članom Upravnog vijeća može biti imenovan državljanin Republike Hrvatske, s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, koji posjeduje stručno znanje, sposobnost i odgovarajuće radno iskustvo iz tehničkih, pravnih ili ekonomskih djelatnosti u području prometa, posebno željeznica, te poznavanjem barem jednog svjetskog jezika.

(2) Članom Upravnog vijeća ne može biti imenovana osoba koja je pravomoćno osuđena za kazneno djelo koje je čini nedostojnom obavljanja dužnosti člana Upravnog vijeća, koja obnaša dužnost zastupnika Hrvatskoga sabora ili člana predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave ili područne (regionalne) samouprave i izvršne vlasti ili koja je u radnom odnosu u pravnom subjektu na kojeg se primjenjuju odredbe ovoga Zakona.

(3) Funkcija predsjednika Upravnog vijeća obavlja se kao jedino zanimanje, dok funkcija člana Upravnog vijeća ne mora biti jedino zanimanje.

Članak 15.

(1) Hrvatski sabor će razriješiti dužnosti člana Upravnog vijeća prije isteka razdoblja na koje je imenovan, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, iz sljedećih razloga:

1. ako član Upravnog vijeća to sam zatraži,
2. zbog teže povrede dužnosti utvrđene Statutom Agencije,
3. u slučaju nemogućnosti urednog obavljanja dužnosti dulje od šest mjeseci,
4. u slučaju trajnog gubitka sposobnosti za obavljanje dužnosti,
5. pravomoćne osude za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim obavljanja

dužnosti,

6. u slučaju nastupa okolnosti koje upućuju na sukob interesa iz članka 13. stavka 2. i članka 14 ovoga Zakona.

(2) O postojanju razloga za razrješenje člana Upravnog vijeća prije isteka razdoblja na koje je imenovan, Upravno vijeće je obvezno obavijestiti Vladu Republike Hrvatske.

(3) Član Upravnog vijeća, nakon razrješenja s dužnosti sve do početka ostvarivanja plaće po drugoj osnovi ili do ostvarivanja prava na mirovinu u skladu s općim propisima, a najdulje godinu dana od dana razrješenja s dužnosti, ima pravo na naknadu u visini plaće koju ostvaruje kao član Upravnog vijeća, osim u slučajevima razrješenja iz stavka 1. točke 2., 5. i 6. ovoga članka.

Članak 21.

Agencija je ovlaštena od subjekata na tržištu željezničkih usluga zatražiti podatke, izvješća i druge potrebne dokumente koji su nužni za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije na temelju ovoga Zakona i zakona kojima se uređuje obavljanje usluga u željezničkom prometu.

(2) Subjekti iz stavka 1. ovoga članka dužni su odgovoriti na zahtjev Agencije i dostaviti zatražene podatke, izvješća ili drugu dokumentaciju u skladu sa zahtjevom Agencije i propisima.

(3) Ako subjekti iz stavka 1. ovoga članka ne postupe po zahtjevu Agencije, Agencija je ovlaštena za podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka

Članak 22.

(1) Nadzor nad zakonitošću rada Agencije i općih akata obavlja ministarstvo nadležno za željeznički promet.

(2) Nad financijskim poslovanjem Agencije nadzor obavlja nadležno tijelo državne uprave odnosno pravna osoba koja za to ima javnu ovlast.

(3) Na nadzor nad općim i pojedinačnim pravnim aktima te drugim poslovima koji se u Agenciji obavljaju na temelju javne ovlasti primjenjuju se propisi kojima se uređuje sustav državne uprave.

Članak 23.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj subjekt na tržištu željezničkih usluga ako ne postupi prema zahtjevu Agencije (članak 21. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 5.000,00 kuna.

Članak 25.

Upravno vijeće dužno je donijeti i Vladi Republike Hrvatske dostaviti Statut Agencije na suglasnost u roku od 60 dana od dana konstituiranja Upravnoga vijeća.